

شناسایی عوامل زمینه ساز پیمان شکنی مردان ازدیدگاه زنان

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۷/۰۱ - تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۱/۰۲

خلاصه

مقدمه: پیمان شکنی به هر دلیلی که رخ بدهد، درگیر شدن در این روابط در سطوح مختلف اثرات نامطلوبی را بر ازدواج تحمیل می‌کنند. براین اساس، پژوهش حاضر به شناسایی عوامل موثر بر پیمان شکنی مردان از دیدگاه زنان می‌پردازد.

روش کار: این مطالعه به روش کیفی و با استفاده از روش تحلیل مضمون انجام شد. بدین منظور، ۲۰ زن دارای تجربه بی‌وفایی همسر به روش نمونه‌گیری هدفمند به شیوه در دسترس و با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاری به صورت عمیق در طول یک دوره ۱۲ ماهه مورد مطالعه قرار گرفتند. داده‌ها، جمع‌آوری، ثبت، کدگذاری و در قالب مضامین اصلی و فرعی بخش بندی شدند. نتایج حاصل از تحلیل کدگذاری مصاحبه‌ها به شناسایی ۳ مضمون اصلی شامل زمینه‌های فردی، تعاملی، فرهنگی اجتماعی و ۱۹ مضامین فرعی (۶ مضمون فردی، ۸ مضمون تعاملی و ۵ مضمون فرهنگی اجتماعی) منجر شد.

نتایج: یافته‌ها نشان می‌دهد عواملی همچون عزت نفس پایین، تمایز یافتگی پایین، مسئولیت‌گریزی، سلطه‌گری و سلطه‌پذیری، مشکلات روانشناختی، تجربه‌های آسیب‌زای کودکی جزء دلایل فردی؛ رفتارهای تخریب‌گرانه، فقدان حمایت‌گری متقابل، فقدان صمیمیت زناشویی، ضعف در حل تعارض، کم‌رنگ بودن فعالیت و اوقات مشترک، مسائل و مشکلات جنسی، پنهان‌کاری، ضعیف بودن مرزهای زناشویی، جزء عوامل تعاملی و تفاوت در جهان بینی، تفاوت در خانواده اصلی، وابستگی به خانواده اصلی، روابط دوستی گسترده، نوع شغل جزو عوامل فرهنگی اجتماعی در حیطه پیمان شکنی زناشویی مردان از دیدگاه زنان شناسایی شدند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد عوامل مذکور در حیطه‌های فردی، زوجی و فرهنگی اجتماعی عواملی آسیب‌زننده در شکل‌گیری و گسترش پیمان شکنی زناشویی می‌باشند. بنابراین لزوم توجه بیشتر به این عوامل شناسایی شده در ازدواج می‌تواند تا حدی از شکل‌گیری پیمان شکنی زناشویی جلوگیری می‌کند.

کلمات کلیدی: پیمان شکنی زناشویی، عوامل پیمان شکنی، زنان.

جواد خدادادی سنگده^۱

ترگل فرجاد طهرانی^{۲*}

^۱ استادیار مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه

علامه طباطبایی

^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی خانواده، دانشگاه علم و

فرهنگ (نویسنده مسول)

Email: tfarjadtehrani@yahoo.com

مقدمه

رابطه زناشویی به عنوان مهم‌ترین و اساسی‌ترین رابطه، ساختاری اولیه را برای بنانهادن رابطه خانوادگی و تربیت کردن نسل آینده فراهم می‌سازد. نابسامانی و از هم گسیختگی کانون خانواده به عنوان اصیل‌ترین و مقدس‌ترین نهاد اجتماعی، یکی از مسائل نگران‌کننده به شمار می‌رود (۱).

پیمان شکنی زناشویی به عنوان یکی از عوامل و دلایل اساسی مشکلات روانی و گسستگی‌های خانوادگی مطرح شده است (۲). این پدیده مساله‌ای تکان دهنده برای زوج‌ها و خانواده‌ها و پدیده‌ای رایج برای درمانگران ازدواج و خانواده است هرچند ارتباط با غیر از شریک خود ممکن است به صورت جسمانی یا عاطفی باشد اما نتیجه نهایی این است که زمان صرف شده بین یکی از زوجین با فردی خارج از رابطه زناشویی برای زوج‌ها مساله‌ای جدی خواهد بود (۳).

برخی از پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که حدود ۴۰ درصد از افرادی که طلاق گرفتند، حداقل یکبار مرتکب پیمان شکنی شده‌اند (۴) بررسی‌های دیگری نشان داده است که آمار پیمان شکنی در توزیع جنسیتی به این صورت است که ۲۰ درصد زنان و ۴۰ درصد مردان حداقل یکبار در طول عمر خود رابطه عاشقانه یا جنسی با فردی غیر از همسر خود برقرار کرده‌اند (۵).

اگرچه هیچ آماری در ارتباط با میزان شیوع پیمان شکنی زناشویی در کشور ما منتشر نشده است، اما بعضی تحقیقات درون خود اشاره‌هایی به این مساله کرده‌اند. به عنوان مثال نتایج پژوهشی در خصوص پدیده همسر کشی در ۱۵ استان کشور نشان داد که ۶۷ درصد مربوط به قتل زانی است که به دلیل پیمان شکنی و سوظن توسط همسران خود کشته شده‌اند (۴).

این پدیده اثرات زیانباری بر کانون خانواده دارد و موجب تعارضات خانوادگی می‌شود. تعارضات و تنش‌های ناشی از پیمان شکنی همسر باعث می‌شود تا قربانیان واکنش‌های روانشناختی آسیب‌زایی را از خود نشان دهند (۶).

با بررسی فرهنگ‌های مختلف می‌توان دریافت که رابطه خارج از چهار چوب زناشویی در هر فرهنگی می‌تواند معنای متفاوت و در نتیجه، آثار متفاوتی داشته باشد. از این رو توجه به بافت

فرهنگی - اجتماعی برای بررسی چستی پیمان شکنی زناشویی ضروری بنظر می‌رسد (۷).

بررسی‌های علمی برای شناسایی عوامل و متغیرهای مرتبط با این مشکل و پیامدهای آن در جامعه اجتناب ناپذیر است. تحقیقات گوناگونی در زمینه علل و عوامل بوجود آورنده پیمان شکنی زناشویی و روش‌های درمان و پیشگیری از آن صورت نگرفته است. معدود پژوهش‌های انجام شده این حوزه مربوط به چند سال اخیر می‌باشند که عمدتاً آزمایشی و همبستگی می‌باشند (۸). و این مسئله کمتر به صورت عمیق و کیفی مورد کاوش قرار گرفته است. با توجه به افزایش نرخ بروز پیمان شکنی در جوامع مختلف از جمله ایران، ضروری است این تجربه در بافت فرهنگی ایران مورد شناسایی قرار گیرد تا بتوان راهکارهای مناسب و بومی‌شده‌ای ارائه داد که هم در پیشگیری از این مساله موثر واقع شود و هم درمانگران بتوانند با کارآمدی بیشتر زوجین را یاری دهند. هدف از انجام پژوهش حاضر مطالعه شناسایی عوامل زمینه ساز پیمان شکنی زناشویی مردان از نگاه زنان می‌باشد.

روش کار

در این پژوهش از روش تحلیل مضمون استفاده گردید. تحلیل مضمون عبارت است از تحلیل مبتنی بر استقرای تحلیلی که در آن محقق از طریق طبقه بندی داده‌ها و الگویابی درون داده‌ای و برون داده‌ای، به یک سنخ شناسی تحلیل دست می‌یابد. این نوع تحلیل در مرحله اول به دنبال الگویابی در داده‌ها می‌باشد. می‌توان گفت که تحلیل مضمون در همه روش‌های تحلیل داده‌های کیفی که به طبقه بندی، شاخص و سنخ بندی داده‌ها اشاره دارد، به کار می‌رود.

جامعه آماری شامل تمامی زنان دارای تجربه پیمان شکنی زناشویی از سوی همسر ساکن شهر تهران در بازه زمانی ۹۷-۹۸ بود. برای دسترسی به نمونه‌ها از روش نمونه گیری هدفمند به شیوه دردسترس استفاده گردید. معیارهای ورود به مطالعه عبارت بودند از: اذعان به تجربه پیمان شکنی همسر در ۵ سال

فرعی بر اساس تجانس مفهومی به عنوان مضامین اصلی سازماندهی شدند. جهت روشن سازی و رفع تناقض ها در مقوله بندی، فرایند بازگشت مکرر به متن انجام شد. در نهایت تجزیه و تحلیل اطلاعات به شناسایی مضمون فرعی ۶ فردی، مضمون فرعی ۸ تعاملی و زیرمقوله ۶ فرهنگی اجتماعی مطابق جدول شماره ۲ منجر شد.

جدول ۱- اطلاعات جمعیت شناختی

تحصیل	سن خانم: میانگین ۳۰.۴۰	سن همسر: میانگین ۳۰.۴۳	شغل همسر
۱	۴۸	۴۹	کارمند صدا و سیما
۲	۵۰	۵۲	تیمسار
۳	۵۱	۵۷	وارد کننده لوازم خانگی
۴	۳۵	۳۶	جوهر فروش
۵	۳۸	۴۸	داروساز
۶	۳۲	۳۷	جوهر فروش
۷	۴۵	۴۸	وارد کننده تجهیزات پزشکی
۸	۲۸	۳۳	چشم پزشک
۹	۳۷	۳۸	آزاد(پروژه های نفتی)
۱۰	۳۴	۳۷	آزاد(عینک فروشی)
۱۱	۴۵	۴۷	پزشک عمومی
۱۲	۴۵	۴۴	مربی
۱۳	۳۰	۴۰	پزشک
۱۴	۴۲	۴۵	مدیر شرکت
۱۵	۳۸	۴۲	آزاد(پوشاک)
۱۶	۳۳	۳۷	مدیر فروش
۱۷	۳۶	۳۹	آزاد(پوشاک)
۱۸	۲۵	۲۸	وارد کننده لوازم پزشکی
۱۹	۵۲	۵۴	مدیر شرکت واردات
۲۰	۶۲	۵۵	آزاد(پارچه)

گذشته، ادامه زندگی مشترک، تمایل به همکاری در پژوهش و داشتن رضایت آگاهانه.

تعداد نمونه ها تا جایی تداوم یافت که به اشباع و کفایت رسید و بعد از مصاحبه با ۱۷ نفر اطلاعات به اشباع رسید اما جهت اطمینان با ۲۰ نفر مصاحبه شد.

در پژوهش حاضر برای جمع آوری داده ها از روش مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده گردید. مصاحبه ها با این سوال کلی در مورد تجربه بی وفایی و اینکه "چه عواملی باعث شد که این اتفاق بیفتد؟" و بقیه سوالات بر اساس روند مصاحبه و پاسخ های شرکت کنندگان پرسیده شد و در طول آن در مواقع لازم، از سوالات کاوشگرانه مانند "می توانید در این باره بیشتر توضیح دهید؟ یا می شود منظورتان را واضح تر بیان کنید؟" برای دستیابی به جزئیات و اطلاعات غنی تر استفاده گردید. مصاحبه ها منطبق با توضیحات ابزار پژوهش در زمینه سوالات اجرا گردید و محتوای جلسه با کسب اجازه از هر شرکت کننده ضبط و سپس روی کاغذ آورده شد. لازم به ذکر است که تلاش گردید تا به چهار معیار موثق بودن داده های کیفی و تجزیه و تحلیل آنها معرفی شده توسط لینکلن و گوبا (۹)، توجه شود. معتبر بودن، قابلیت اطمینان، قابلیت تصدیق و قابلیت انتقال توجه گردید. ملاحظات اخلاقی پژوهش که شامل این موارد است، رعایت شد: بیان هدف پژوهش برای شرکت کنندگان و کسب رضایت آگاهانه ی کتبی از آنها برای شرکت در پژوهش و نیز ضبط یا رونوشت برداری از مصاحبه های آنها، درج نکردن نام شرکت کنندگان روی فایلها و متون پیاده شده، رعایت اصل رازداری و محرمانه ماندن اطلاعات و نیز حق انصراف در همه مراحل پژوهش (۱۰).

نتایج

اطلاعات جمعیت شناختی نیز در جدول شماره ۱ آمده است. پس از حصول اشباع نظری داده ها در فرایند مصاحبه، کدهای اولیه پس از هر مصاحبه پالایش شد و با توجه به همخوانی و سنخیت هر کد با سایر کدها، ذیل یک مفهوم کلی تر با عنوان مضامین فرعی قرار گرفت. پس از پالایش مکرر، مضامین

جدول ۲- مضامین شناسایی شده به عنوان دلایل موثر بر پیمان

شکنی زناشویی

مضمون	مضامین اصلی	مضامین فرعی
هسته ای		

شب قبل از رفتن به سر کارش و هم بعد از کارش قبل از اومدن به خونه میره و به مادرش سر میزنه (خانم ۳۷ ساله، مدت ازدواج ۱۲ سال).".

۳- مسئولیت گریزی

بسیاری از افراد مشارکت کننده مسئولیت گریزی مردان را یکی از عوامل پیمان شکنی ذکر نمودند. "والا بیشتر اوقات ماموریت بود و من همیشه خودم مسئولیت سروسامان دادن زندگی رو داشتم و واقعا اسمش این بود که شوهر دارم ولی هیچ کاری بهم نداشت (خانم ۴۸ ساله، مدت ازدواج ۲۷ سال)".

۴- سلطه گری و وسلطه پذیری

یکی دیگر از عوامل سلطه گری و سلطه پذیری عنوان شد. "از کسایی که تو اون باغ باهاش بودند من شنیدم که منو همیشه از خودش بالاتر می دونسته و اون زنه از خودش پایین تر و اینم دنبال قدرت بود و من همیشه ایراد می گرفتم ازش که چرا غذا رو با دست می خوری یا چرا کفش کتونی رو با شلوار مردونه می پوشی و اینم ازین ایرادهای من گریزون بود(خانم ۵۱ ساله، مدت ازدواج ۳۰ سال)".

۵- مشکلات روانشناختی

برخی از افراد به دلیل تجاربی که داشتند این مورد را یکی از دیگر علتها ذکر نمودند. "قبول نداشت که مریضه و حالتهاشو با چندتا دکتر درمیون گذاشتم و همشون به من گفتند که این اختلال دوقطبی داره و زمانیکه و حتی داروهاشم گرفتم و ۲-۳ بارم تو غذاش ریختم و بهش دادم ولی از این کارم خوشم نمیومد احساس می کردم کار بدی دارم می کنم و ول کردم (خانم ۳۵ ساله، مدت ازدواج ۱۲ سال)".

۶- تجربه آسیب زای کودکی

طبق نظر برخی از خانمهای شرکت کننده تجارب آسیب زای کودکی یکی از عوامل پیمان شکنی ذکر گردید. "تو کودکی فیلمهای پورن برادرای بزرگترش می دیدن که روی آپارات

۱- عزت نفس پایین

۲- تمایز یافتگی پایین

۳- مسئولیت گریزی

۴- سلطه گری و سلطه

پذیری

۵- مشکلات روانشناختی

۶- تجربه های آسیب زای

کودکی

۱- رفتارهای تخریب

گرانه (تهدید- تحقیر-

فحاشی)

۲- ضعف حمایت گری

مقابل

۳- ضعف صمیمیت زناشویی

۴- ضعف در حل تعارض

۵- کم رنگ بودن فعالیت و

اوقات مشترک

۶- مسائل و مشکلات جنسی

۷- پنهان کاری

۸- ضعیف بودن مرزهای

زناشویی

۱- تفاوت در جهان بینی

۲- تفاوت در خانواده اصلی

۳- وابستگی به خانواده اصلی

۴- روابط دوستی گسترده

۵- نوع شغل

زمینه های فردی

اقدام به پیمان

شکنی در

مردان

زمینه های تعاملی

زمینه های فرهنگی

اجتماعی

زمینه فردی

۱- عزت نفس پایین

یکی از دلایل اقدام ساز به پیمان شکنی پایین بودن عزت نفس بیان شده است. "تو خونه همش هی می گه چکار کنیم یا هرجا بریم و هرجی بخواد بگه همش از من می پرسه و عزت نفس نداشته و نداره (خانم ۵۰ ساله، مدت ازدواج ۳۲ سال)".

۲- تمایز یافتگی پایین

یکی از علل شکل گیری پیمان شکنی در روابط تمایز یافتگی پایین مطرح شد. "حسین کاملا وابسته به مادرش است و خونه مادرش با ما یک کوچه فاصله است و حسین هرروز صبح و

می‌دیدن و این تو کودکی کشف کرده دیده و دچار بلوغ زودرس شده بوده یا مثلاً یک پسر خاله‌ای داشته که اونا رشت زندگی می‌کردند و برای سربازی می‌ومده خونه اینا و خونه اینام توی سپهسالار بوده ازین خونه‌های دوسه طبقه که آشپزخونه پایینه سالن‌ها بالاست و پیچ در پیچ و این پسر خاله یکی دو دفعه طبقه سوم بهش تعرض کرده و اینم به کسی حرفی نزده و فقط ۱ بار بمن گفت (خانم ۳۸ ساله، مدت ازدواج ۱۷ سال)."

زمینه تعاملی

۱- رفتارهای تخریب گرانه

افراد شرکت کننده رفتارهای تخریب گرانه را یکی از عوامل پیمان شکنی ذکر کردند "شوهرم هی میگفت طلاق می‌خوام بدم من تورو نمی‌خوام ولی من واقعا همه‌اینارو تحمل می‌کردم و همش می‌گفتم تو می‌خوای من نمی‌خوام و همش منو تحقیر می‌کرد که تو زبان بلد نیستی و تو اصلا بدرد من نمی‌خوری و منم فقط فاصله گرفته بودم (خانم ۵۰ ساله، مدت ازدواج ۳۲ سال)."

۲- ضعف حمایت گری متقابل

یکی دیگر از عوامل شکل دهنده پیمان شکنی ضعف حمایت گری متقابل عنوان گردید "موقعی که دید من بچه رو نمیندازم گفت همه چیزش پای خودت بمن ربطی نداره حتی بیمارستان نیومد موقع تولد دخترم و من تنها خودم دخترم رو تا الان تک تنها بزرگش کردم با وجودی که اسمش اینه که پدر داره (خانم ۳۳ ساله، مدت ازدواج ۱۳ سال)."

۳- ضعف صمیمیت زناشویی

عدم یکرنگی و صمیمیت در رابطه زناشویی از دیگر عوامل پیمان شکنی می‌باشد "طلاهای ازدواجمم گذاشتم تو بانک و بمن می‌گفت بده بذارم گاو صندوق شرکت مثل مال مامانم گفتم نه اصلا گفت چرا؟ بهم اعتماد نداری؟ گفتم آره ندارم. چون واقعا بهش نداشتم و کافی بود بفهمه، سریع می‌خواست ازم پول بگیره و دیگه پولم بهم نده (خانم ۳۷ ساله، مدت ازدواج ۱۲ سال)."

۴- ضعف در حل تعارض

خانم‌های شرکت کننده عدم حل تعارضات در زندگی زناشویی را یکی دیگر از علل‌ها مطرح نمودند "اصلا حل نمی‌کردیم اونکه تا حرفی بهش می‌زدم فوری شلوغش می‌کرد و صداشو بالا می‌برد و حق به جانب بر خورد می‌کرد و منم کوتاه نمی‌ومدم (خانم ۳۶ ساله، مدت ازدواج ۱۶ سال)."

۵- کم رنگ بودن فعالیت و اوقات مشترک

از نظر اکثر خانم‌های شرکت کننده نداشتن زمان‌ها و فعالیت‌های مشترک نیز یکی از دیگر عوامل پیمان شکنی مطرح شد. "خیلی مسافرت‌های دسته جمعی رو دوست داشت اما وقتی می‌گفتم بیا تنها بریم استقبال نمی‌کرد. مثلاً با دختر خاله من و نامزدش یا دوستای خودش و نامزدشون دوست داشت (خانم ۳۸ ساله، مدت ازدواج ۱۷ سال)."

۶- مسائل و مشکلات جنسی

طبق تجربیات خانم‌های شرکت کننده مشکلات جنسی هم یکی از عوامل پیمان شکنی می‌باشد. "خوب محمد خیلی میل جنسی بالایی داره و واقعا توانایش بالاست و از همون اول هم بمن می‌گفت تو خیلی بی‌حس و حالی تو این قضیه یکم راحت باش مثلاً ما زن و شوهریم (خانم ۳۴ ساله، مدت ازدواج ۸ سال)."

۷- پنهان کاری

خانمها پنهان کاری را یکی از علل پیمان شکنی دانستند. "وقتی آرمان ده سالش شد من فهمیدم که رفته و لوله‌هاشو بسته که دیگه مشکلی پیش نیاد و من باردار نشم چون من بچه دوست داشتم و بعداً متوجه شدم خیلی ناراحت شدم که کاش بمن گفته بودی نه که قاچاقی مثلاً من زنش بودم و باید منو در جریان می‌داشت (خانم ۳۸ ساله، مدت زمان ازدواج ۱۸ سال)."

۸- ضعف بودن مرزهای زناشویی

عدم حفظ حریم زناشویی در رابطه زناشویی یکی از عوامل پیمان شکنی محسوب می‌گردد. "باباش بمن میگفت زیر چادر چرا روسری صورتی پوشیدی جلب توجه می‌کنه باید یک روسری مشکی پوشی ولی من واقعا ازین عقاید و باورهایشون که دخالت محسوب می‌شد خسته شده بودم و شوهرم یک کلام نمی‌گفت این خانم همسر منه من دوست دام‌اینجوری باشه

و همش اجازه می‌داد در مسائل خصوصی ما وارد بشن و نظر بدن(خانم ۲۵ ساله، مدت ازدواج ۳ سال)".

زمینه فرهنگی اجتماعی

۱- تفاوت در جهان بینی

بر طبق نظر اکثر خانم‌های شرکت کننده تفاوت در دیدگاه‌ها یکی از عوامل پیمان شکنی می‌باشد. " من هم خودم حجاب دارم ولی چادری نیستم و اینها خیلی دلشون می‌خواست که من چادری بشم اما واقعا من اعتقاد خودمو داشتم و مطابق باور خانوادم حرکت می‌کردم و اصلا چادر رو دوست نداشتم و حسن هم اوائل خیلی اصرار داشت اما من نپذیرفتم. حسن حتی اهل شنیدن موسیقی‌های خارج از عرف نیست و فقط موسیقی‌هایی که از تلویزیون پخش میشه رو گوش می‌ده ولی من صدای چندتا از خواننده‌های ونور رو گوش میدم (خانم ۳۸ ساله، مدت ازدواج ۱۸ سال)".

۲- تفاوت در خانواده اصلی

عدم مشابهت در فرهنگ‌های خانواده‌های اصلی یکی از عوامل دیگر پیمان شکنی عنوان گردید. " ما سنخیتی با هم نداشتیم یعنی اینکه کاملا خونواده اون با ما فرق می‌کردند هیچ وجه مشتری نداشتیم. میدونی من مادرم و پدرم فرهنگی هستند ولی اینا کاسبی توکارشون بود. شاید اگر من یک خانم آرایشگری بودم و موفق خیلی از نظرشون دلچسب بود تا اینکه تو خط درس. (خانم ۳۸ ساله، مدت ازدواج ۱۷ سال)".

۳- وابستگی به خانواده اصلی

وابسته بودن به خانواده اصلی یکی از علل‌های پیمان شکنی می‌باشد. " حمید فقط با مادرش ارتباط خاصی داشت و هیچوقت حاضر نبود اشتباهاتشو ببینه و هرروزم با هم تلفنی با هم صحبت می‌کردند و اگر خواسته‌ای هم داشت به پسرش می‌گفت که اونا از طریق باباشون برآورد کنن(خانم ۴۵ ساله، مدت ازدواج ۱۷ سال)".

۴- روابط دوستی گسترده

بر طبق تجربیات و آسیب‌های وارده به خانم‌های شرکت کننده روابط متعدد دوستی را یکی دیگر از عوامل پیمان شکنی ذکر کردند. " یک دوستی به اسم ح. ص داشت و این آقا از نیایی بود که برای پول درآوردن همه کاری می‌کرد حتی آدمم می‌کشت و مواد می‌فروخت و همه کار می‌کرد و کارش این بوده که برای دوستانش که هر هفته با هم میرفتن باغ خانم جور میکرد و موادم مصرف می‌کردند(خانم ۵۱ ساله، مدت ازدواج ۳۰ سال)".

۵- نوع شغل

برخی از شرکت کنندگان نوع شغل را یکی از علل پیمان شکنی بیان کردند. " وقتی که ما ازدواج کردیم تخصص قبول شده بود و همش دنبال شیفت و درس بود و ما خیلی اوقات ماهی ۲-۳ بار همو می‌دیدیم و منم اکثر زمانهامو با خانوادم می‌گذروندم و اصلا با من نبود همش در گیر کشیک و کارش بود(خانم ۳۰ ساله، مدت ازدواج ۱۲ سال)".

بحث و نتیجه گیری

دلایل فردی بر اساس اذعان مصاحبه کننده‌ها، عوامل شکل دهنده مردان به پیمان شکنی عبارت بودند از:

۱- عزت نفس پایین

عزت نفس یک فاکتور مهم در رشد و حفظ سلامت روان است. عزت نفس مرحله‌ای است که افراد خود را ارزیابی کرده و می‌پذیرند، در نتیجه به احساس خود ارزشی می‌رسند. (۱۱).

۲- تمایز یافتگی پایین

بوئن معتقد است که این افراد انعطاف کمتری دارند و احتمالا در برابر اضطراب مزمن زناشویی آسیب پذیر ترند و توانایی استفاده از راه حل منطقی برای حل مشکلات زندگی را ندارند و در مجموع اضطراب‌های پیش آمده از تمایز یافتگی پایین در همسران باعث ایجاد اختلاف و بحران‌های بسیار در زندگی زناشویی آنان می‌گردد (۱۲).

۳- ضعف صمیمیت زناشویی: عدم ارضای صمیمیت موجب افزایش تعارضات و کاهش صمیمیت در زناشویی و بروز مشکلات عاطفی و روانی می‌گردد (۲۰).

۴- ضعف در حل تعارض: تعارض رایج‌ترین مشکل در روابط زوجین است که کیفیت زندگی زناشویی را به صوت منفی تحت تاثیر قرار می‌دهد و خانواده را دچار آسیب می‌کند (۲۱).

۵- کم‌رنج بودن فعالیت و اوقات مشترک: فعالیت مشترک با همسر در افزایش نشاط زناشویی و فراهم کردن شرایط مناسب در راستای افزایش فعالیت‌های اشتراکی به پایداری خانواده کمک می‌کند. (۲۲).

۶- مسائل و مشکلات جنسی: یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر رضایت زناشویی و رضایت از زندگی، روابط جنسی رضایت بخش است و رضایت بخش نبودن آن، منجر به بروز مشکلات شدیدتر و از هم گسستگی زندگی زناشویی می‌شود (۲۳).

۷- پنهان کاری: پنهان کاری از جمله اشتباهاتی است که می‌تواند تاثیری بسیار مخرب بر سلامت زندگی مشترک داشته باشد و سبب بی‌اعتمادی و از بین رفتن صمیمیت می‌شود (۲۴).

۸- ضعیف بودن مرزهای زناشویی: بدون داشتن مرز رابطه سطحی و، ظاهری و بدون سمت و جهت خواهد بود (۲۴).

دلایل فرهنگی اجتماعی بر اساس اذعان مصاحبه‌کننده‌ها، عوامل شکل دهنده مردان به پیمان شکنی عبارت بودند از: ۱- تفاوت در جهان بینی: یکی از عواملی که تاثیر بسیاری در متشنج کردن فضای خانواده دارد و باعث بروز بسیاری از درگیری‌ها و تلخی‌های زندگی می‌شود، اختلاف در جهان بینی زوج می‌باشد و متاسفانه زمینه را برای بیراهه رفتن افراد در خارج از چهارچوب خانواده فراهم می‌سازد (۲۵).

۲- تفاوت در خانواده اصلی: اگر در خانواده‌های اصلی تفاوت وجود داشته باشد پیامدهایی مانند نگرانی همسران، ظهور و بروز علائم افسردگی و آسیب‌های عمیقی بر بستر خانواده وارد می‌سازد (۲۶).

۳- وابستگی به خانواده اصلی: معمولاً فرد وابسته به خانواده دچار استرس و اضطراب می‌شود و قدرت تصمیم‌گیری ندارد و شکاف عمیقی بر رابطه زناشویی وارد می‌شود (۲۲).

۳- مسئولیت‌گریزی: مسئولیت‌پذیری یکی از ویژگی‌های شخصیتی هر فرد در رابطه زناشویی است که در موفقیت رابطه نقش بسزایی دارد و یک الزام و تعهد درونی برای انجام همه فعالیت‌هایی است که فرد بر عهده می‌گیرد. (۱۳).

۴- سلطه‌گری: فرد سلطه‌گر اساساً ضعیف، وابسته و ناامن است و این شیوه را در زندگی زناشویی خود پیاده نموده تا حیات واقعی اش مخفی بماند و خود و هموعانشان را به سطح اشیا تنزل داده تا بتواند بر آنها مسلط شود و این مساله برای خانواده و زندگی زناشویی آسیب‌زا می‌باشد (۱۴).

- سلطه‌پذیری: فرد سلطه‌پذیر از توانایی و اندیشه خود استفاده نکرده و بدون فکر تمامی امور زندگی را بدست همسر خود می‌سپارد و از فرمایشات او اطاعت می‌کند و بر روی احساسات خود سرپوش می‌گذارد و خواسته‌های خود را مطرح نمی‌کند زیرا تنها به خواست‌های دیگری توجه دارد و احساس بی‌کفایتی می‌کند (۱۵).

۵- مشکلات روانشناختی: بین میزان رضایت زناشویی و سلامت روان رابطه وجود دارد و فشارهای زناشویی با آسیب‌ها و اختلالات روانی در ارتباط است و باعث شکل‌گیری آسیب‌های زناشویی می‌گردد (۱۶).

۶- تجربه‌های آسیب‌زای کودکی: آسیب‌های دوران کودکی بر روی باورها، دیدگاه‌ها و برخی ویژگی‌های شخصیتی زوج اثر می‌گذارد و شکل‌گیری چرخه تعاملی منفی و آسیب‌زا را تقویت می‌نماید (۱۷).

دلایل تعاملی بر اساس اذعان مصاحبه‌کننده‌ها، عوامل شکل دهنده مردان به پیمان شکنی عبارت بودند از:

۱- رفتارهای تخریب‌گرانه: اگر زن و شوهری در رابطه زناشویی این رفتارهای تخریب‌گرانه را انتخاب کنند، (۱۸).

۲- ضعف حمایت‌گری متقابل: دریافت حمایت از جانب همسر به هنگام مواجه شدن با اتفاقات استرس‌زا به کارایی رابطه زوجی کمک می‌کند و زمانی که حمایت همسر به حساب آورده نشود حمایت سایر افراد نقشی در پیش‌بینی سلامتی و درماندگی فرد ایفا می‌کند (۱۹).

۵- نوع شغل: از عوامل مهم در رضایت زناشویی عوامل اجتماعی و اقتصادی مانند نوع شغل می‌باشد و برخی مشاغل بر کیفیت و رضایت زناشویی تاثیر منفی دارند و بر جنبه‌های مختلف زندگی زناشویی ضربه وارد سازد (۳۰).

۴- روابط دوستی گسترده: شبکه‌های اجتماعی دوستان از منابع مهم نفوذ اجتماعی است. افراد با نگرش‌های مختلفی که از طریق دوستان کسب می‌کنند، می‌توانند در جهت حفظ رابطه زناشویی باشند یا اینکه افراد را به روابط آزاد خارج از چهارچوب زندگی زناشویی سوق دهد (۲۷).

References

- Amato P. R., & Cheadle J. E. Parental Divorce, Marital Conflict & Children Behavior Problems: A Comparison of Adopted and Biological Children. *Social Forces* 2008; 86 (3):1139-1161.
- Karimi j, Sodani, Mehrabizade M, Neisi A. Comparison of the Efficacy of Integrative Couple Therapy and Emotionally Focused Couple Therapy on Symptoms of Depression and Post-Traumatic Stress Symptoms Caused by Extra-Marital Relations in Couples. *Journal of Clinical Psychology* 2002; 488-507.
- Glass S. P. Couple therapy after the trauma of infidelity. *Clinical handbook of therapy*. New York. Guildford Press. 2012; 36:15-45.
- Gordon KC, Baucom DH, Snyder DK. An integrative intervention for promoting recovery from extramarital affairs. *J Marital Fam Ther* 2007; 30(2): 213-31
- Gordon KC, Baucom DH, Snyder DK. An integrative intervention for promoting recovery from extramarital affairs. *J Marital Fam Ther* 2004; 30(2): 213-31
- Karimi j, Sodani, Mehrabizade M, Neisi A. Comparison of the Efficacy of Integrative Couple Therapy and Emotionally Focused Couple Therapy on Symptoms of Depression and Post-Traumatic Stress Symptoms Caused by Extra-Marital Relations in Couples. *Journal of Clinical Psychology* 2013; 5(3): 65-88
- Haji Ismaeli MR, Ismaeli D. Studing the quranic-narrative documentations of the Shiites and sunnis about the religious commandment of the temporary marriage and its consequences. *Amozehaye Fiqhe Madani* 2012; (6): 35-46
- Hashemi SH. A critical study of temporary marriage in the Sunnite jurisprudence. *Womens strategic studies* 2007; 9(35): 28-100
- Fathi M, Parvin S, Reza Javadian. Comparison of causes of infidelity in men and women. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences* 2016; 5 (4):401-418
- Guba E. G, Lincoln Y. S. Fourth generation evaluation. Newbury park, CA: sage. 1989:23-56.
- Khodadadi sangdeh J, Nazari A M, Ahmadi KH, Hasani J. Identifying Indices of Successful Marriage: A Discovering and Qualitative Research. *Sport and Youth Strategy Study* 2014; 25:9-24.
- Morton L, Roach L, Reid H, Stewart SH. An Evaluation of a CBT group for Women with Low Self-Esteem. *Behavioral and Cognitive Psychotherapy* 2012; 40:221-225.
- Boen, D. L. A practitioner looks at assessment in marital counseling. *Journal of Counseling & Development*. 1988; 66(10): 484-486. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1988.tb00793.x>
- Glasser W. *Control Theory: A new explanation of how we control our lives*. New York, Harper and Row (1985).
- Ghasemi V, Borandegi B. Sociological Investigating of the Authoritarian Personality (Case Study: Isfahan City). *Journal Applied Sociology* 2011; 20(3):23-40
- Howit D. *Introduction to Qualitative Methods in Psychology*. Third Edition. United Kingdom: Loughborough University 2010:57-72
- Ghalili I, Ahmadi Alvan Abadi F, Fatehi Zadeh M. Educational Effectiveness of Effective Dialogue on Marital conflicts in Isfahan Couples. *Knowledge and Research in Applied Psychology* 2009; 27(8):21-34
- Alipour A, Rahimi A, Zare A. The Relationship Between Mental Health and Marital Satisfaction of Married Students, Payame Noor University of Tehran. *Urmia Medical Journal* 2013; 24(7):557-565
- Rahmatollahi F, Fatehi Zadeh M, Ahmadi A. Pathology of Married Life. *Journal Psychotherapy News* 2006; 41(11):8-25
- Scuka R. F. The radical nature of the relationship enhancement expressive skill and its implications for therapy and psychoeducation. *The Family Journal* 2011; 19(1):30-35
- Yalcin B. M, Karaban T. F. Effect of a couple communication programme on marital adjustment. *Journal of the American Board of Family practice* 2010; 36 Dio:10/3112/jafn. 2001. 01. 060053.
- Asghari Ganji A, Navvabi Nejad SH. Effectiveness of Couple Therapy Based on the Model of Internet Control Psychology in Increasing Marital Satisfaction. *Journal Family and Research* 2015; 23:37-50

19. Brock R. L, Lawrence E. "A longitudinal investigation of stress spillover in marriage: Does spousal support adequacy buffer the effects?" *Journal of Family Psychology*. 22(11):11-20
20. David G , Schramm J, Marshall P. Religiosity, Homogamy, and Marital Adjustment: An Examination of Newlyweds in First Marriages and Remarriages, *Journal Family*. 2012;33:2-7.
21. Hooshmandi R, Ahmadi KH, Kiamanesh A. An Analysis of the Causes of Marital Conflict in the Last Two Decades(A Systematic Review). *Journal Psychological Sciences* 2019;79(18):819-828.
22. Orzeck T, Lung E. Big Five Personality Differences of Cheaters and Non-Cheaters. *Urrtent Psychology :Developmental. Learning. Personality. Social* 2014;24(4):274-286.
23. Mohammad Sadegh A, Kalantar Koosheh M, Naeimi E. Experience of Sexual Problems in Divorced and Satisfied Women. *Journal Qualitative Research in Health Science* 2018;7(1):35-47.
24. Young ME, Long LL. *Counseling and therapy for couples*. Thomason Brooks. Cole publishing co 1998.
25. Sanaei Zaker B. *Family Measurement and Evaluation Scales* 2000. Tehran: Besat
26. Imani M. *Relationship with Spouses Family* 2009. Isfahan: The Way of Love Hadith
27. Khedmatgozar H, Bolhari J, Karamloo S. *Spouse Infidelity: Prevention and Dreaming Methods with Infidelity* 2008. Tehran: Drop Publication
28. Besharat M A, Rafiezadeh B. Prediction of Sexual Satisfaction and Marital Adjustment Levels According to Job Variables, Commitment, Intimacy and Sexual Knowledge and Attitude. *Journal Family Psychology* 2015;10(3):31-46

*Original Article***Identifying the Causes of Men's Marital Infidelity in Women's Perspective**

Received: 23/09/2019 - Accepted: 22/01/2020

Javad Khodadadi Sangdeh ¹
Targol Farjadtehrani ^{2*}¹ Assistant Professor, Department of
Counseling, School of Psychology and
Educational Sciences, Allameh Tabatabai
University² Master of Clinical Family Psychology,
University of Science and Culture

Email: tfarjadtehrani@yahoo.com

Abstract**Introduction:** Betrayal for whatever reason, engaging in these relationships at different levels, may have undesirable effects on marriage. Accordingly, the present study identifies the factors affecting men's transgression from a women's perspective.**Methods:** For this purpose, 20 women with experience of spouse infidelity were selected through purposive sampling method and in-depth semi-structured interviews were studied during a 12 month period. , Collected, recorded, coded, and subdivided into main and sub-themes. Results from coding analysis of interviews It led to the identification of 3 main themes including individual, interactive, social and cultural contexts and 19 sub-themes (6 individual themes, 8 interactive themes, and 5 social cultural themes).**Results:** Findings indicate factors such as low self-esteem, low differentiation, responsibility. Avoidance, Dominance and Dominance, Psychological Problems, Childhood Traumatic Experiences Among Individual Reasons; Destructive Behaviors, Lack of Mutual Support, Lack of Marital Intimacy, Conflict Resilience, Poor Activity and Common Time, Problems and Problems Sex, secrecy, weak marital boundaries, interactive factors and differences in worldview, differences in family Salinity, family affiliation, broad friendships, type of job were identified as social factors in the field of men's marital breakdown from the women's point of view.**Conclusions:** The results indicated that factors in personal, couple and social cultural domains were harmful factors in formation. They are widespread and marital breakdowns. Therefore, the need to pay more attention to these factors identified in marriage can partially prevent the formation of marital breakdowns.**Key words:** Marital Infidelity, Contracting Factors, Women.